

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Magnum Matrimonij Sacramentum Casibus Practicis Expositum

Reutlinger, Ignaz

Augustæ Vindelicorum, 1716

VD18 10508716

Casus quartus. Matrimonij à Sponsis Catholicis contracti coram præcone
Lutherano.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40059

potest in similibus occurrentibus absente proprio ipsorum Curione. casibus potestas assistendi Matrimonio alienorum legionariorum, 73. Wiestner De Clandestin. Dispens. n.

CASUS QUARTUS

Matrimonii à Sponsis Catholicis contracti coram Pracone Lutheranò.

Monolphus miles Catholicus, dum die uno ab itinere quiescunt copiae, in pago quodam Catholico petit contrahere Matrimonium cum Egilona coram Parocho loci, qui cum renueret eidem assistere, neque adesset tunc Sacerdos Catholicus ipsorum Castrensis Missionarius, in alio pago cum cæteris militibus subsistens, Monolphus rectè perrexit ad Lutheranum præconem, & coram eo contraxit.

Q. 1. An Parochus loci rectè negaverit assistere huic Matrimonio ?

2. An coram ministro A catholico validè contractum fuerit ?

SYNOPSIS

SYNOPSIS.

1. *Parochus non potest assistere vagabundorum, & aliorum ignotorum Matrimonijs, nisi præmissis diligenti examine de eorundem habilitate, & obtentâ licentiâ Ordinarij.*
2. *Quod tamen si omittat, Matrimonium ex eo non redditur invalidum.*
3. *Afferuntur argumenta pro validitate Matrimonij Monolphi coram Præcone Lutheranico contracti.*
4. *Eadem reiiciuntur, & deceditur, nullum fuisse hoc Matrimonium,*

1. **D**ura, quæ ad hunc casum faciunt, in præcedentibus fusè tractata sunt, unde ne aliàs dicta iterum repetamus, Respondeo ad primum quæsitum, Parochum istius loci benè egisse, repellendo Monolphum, imò neque assistere potuisse Matrimonio, quod erat cum Egilona contracturus. Patet conclusio ex Tridentino, quod Sess. 24. de reform. Matr. c. 7. præcipit Parochis, ne vagos, quibus à multis AA. annumerantur milites, jungant Matrimonio, nisi priùs diligenter inquisiverint de eorum

statu, & habilitate ad contrahendum, & rem ad Ordinarium detulerint, ejuſque licentiam obtinuerint, quia periculum est, ne alibi uxore relicta hîc aliam ducant; verba Tridentini sunt: *multi sunt, qui vagantur, & incertas habent Sedes, & ut improbi sunt ingenij, primâ uxore relicta, & plerunque plures, illâ vivente, diversis in locis ducunt, cui morbo cupieus Sancta Synodus occurrere, omnes, ad quos spectat, paternè monet, ne hoc genus hominum vagantium ad Matrimonium facillè recipiant: Magistratus etiam seculares hortatur, ut eos severè coercerent: Parochis autem præcipit, ne illorum Matrimonijs intersint, nisi priùs diligentem requisitionem fecerint, & re ad Ordinarium delatâ, ab eo licentiam id faciendi.*

ciendi obtinuerint. Atqui suppono, Parocho loci neque sufficienter cognitum fuisse statum istorum, nec petere ita celeriter potuisse licentiam ab Ordinario distante, Monolpho insuper moram nullam admittente, quam iter quoque statim reassumendum excluderat: ergo assistere neque debuit, neque potuit sine gravi peccato.

2. Dico *sine gravi peccato*, quia assistens Matrimonio sine præmissa hac diligentia præscripta à Tridentino, & sine petita licentia ab Ordinario graviter violat Tridentini præceptum in re gravissima, & valde necessaria: ergo assistere sine peccato mortali non potest; quod tamen si faceret, validum nihilominus foret hoc Matrimonium, ut docet Sanch. *L. 3. de Matr. disp. 25. n. 17.* Perez *disp. 40. Sect. 7. n. 9.* Barbosa *de Offic. & potest. Episc. Allegat. 32. n. 74.* Henric. Filliuc. Ledesma, & alii. Ratio est, quia Concilium non prohibet Matrimonium absque ista licentia, & adhibita inquisitione sub clausula, & verbo irritante, sed tantum præcipit Parochis, ut diligentiam præmittant, & licentiam petant: ergo illius omissio culpa erit, non tamen viciabit Matrimonium, quia istud non annullatur per simplicem prohibitionem, nisi decretum irritans accedat. Wiestner *de Claustr. despons. n. 50*, idemque cum alijs colligit Wagnereck *ex c. 1. De Matrim. contrah. contra interd. Eccles. ubi*

de quodam dicitur, quòd contra interdictum Ecclesiæ ad secunda vota transire quidem non debuerit, non tamen esse conveniens, ut ob id solum conjugij Sacramentum dissolvatur, seu Matrimonium dirimatur. Quod ulterius patet, quia ad eundem finem exigitur hæc diligentia pro vagabundis, ad quem ab eodem Tridentino petuntur pro indigenis denunciationes; atqui omissis denunciationibus tamen est validum Matrimonium: ergo validum quoque est ommissa hac diligentia, & petitione licentiæ ab Ordinario: atque ita satisfactum est quæsito primo illius casus.

3. Ad alteram partem quod attinet, videlicet an Monolphus merito rejectus à Parocho pagi Catholici validè deinceps contraxerit coram Ministro Lutheranò? Video, dupliciter id evenire potuisse, ut istius assistentiam peteret: nec enim in facti specie, quam accepi, sufficienter expressum est, an uno, vel altero modo contigerit: nempe vel fecit hoc coram præcone, qui simul cum Sacerdote Catholico eidem Legioni præerat Pastor, aut potius lupus; solent enim in Legionibus, quæ à Principibus, & Civitatibus Romani Imperij constituuntur, cum mixtæ Religionis sint, duo quandoque præfici castrenses Curiones, quorum unus Catholicus Romanæ fidei militibus Spiritualia ministrat, Acatholicus alter suæ Sectæ sequacibus præ-

fit; vel, uti mihi est credidilius, quia exploratum non habeo, egit hoc coram Pastore A catholicico paggi Lutherani, qui inde, ubi tunc Legio substiterat, non multum distitus erat.

Si primum; videri forsitan alicui posset, validè contraxisse, quia contraxit coram Parocho proprio istius Legionis, cujus ipse erat membrum, quæ enim alia ratio afferri possit, non video, nisi coincidat cum sequentibus.

Si alterum; iterum videri potest, contraxisse validè 1. ex eo capite, quòd vagabundi non habeant proprium Parochum, eo ipso, quòd domicilio careant, & proinde possit eorum Matrimonio assistere vel quicumque Parochus, ut habet Sanch, Ledesma, Pontius, & alij; vel saltem Curio illius loci, in quo transeunter morantur, ad quem ipsos, & non ad quemvis alium, accedere debere, probabilius docent Dicastillo *disp. 3. de Matr. dub. 15. n. 133.* Coninck *disp. 27. dub. 2. n. 20.* Palao *disp. 2. de sponsal. pu. 13. n. 11.* Perez *disp. 40. de Matr. Sect. 7. n. 6.* & alij, ut supra vidimus: atqui Parochus istius loci, saltem putativus, & ex communi errore pro tali agnitus est Præco Lutheranus: ergo coram eo contrahere potuit.

Quòd si hæc ratio non admittatur, nec agnoscatnr tanquam sufficiens præsentia Parochi A catholicici, dici poterit 2. eos validè contraxisse ex alio capite, videlicet ex eo, quòd om-

nino non indiguerint assistentiâ Parochi in pago hoc A catholicico, quia assistentia Parochi solùm requiritur in ijs locis, in quibus promulgatum est Concilium Tridentinum, ut aperte habetur *sess. 24. de reform. Matrim. c. 1.* ubi dicitur, Decretum Tridentinum non obligare, nisi post triginta dies, numerandos à publicatione in unaquaque Parochia; unde si v. g. Augustæ in Ecclesia Cathedrali fuisset promulgatum Decretum hoc Concilij Tridentini, annullans Matrimonia clandestina, quæ sunt sine præsentia Parochi, in Ecclesia autem collegiata S. Mauritij non fuisset promulgata eadem constitutio, Parochiani Ecclesiæ S. Mauritij possent contrahere Matrimonium absque præsentia ullius Parochi, ut notat Gobat *Theol. Experiment. tr. 9. cas. 13. n. 455.* ubi tamen addit, censeri sufficienter promulgatum, quando est usu communi receptum: Sed in hac, alijsque Parochijs hæreticis non fuit facta ulla publicatio istius Sanctionis, cum pleraque ista loca jam defecerint à Papa, priusquam lucem aspiceret constitutio Tridentina, nec alia assistentia usu recepta est, quàm quæ fit coram Præcone: ergo Monolphus vel nulla indiguit assistentiâ, vel saltem non aliâ, quàm Parochi Lutherani.

4. Verùm his non obstantibus, censeo; Monolphum contraxisse invalidè quocunque modo ex istis duobus id fecerit. Nam primò excusari

non

non potest, si ipse Catholicus contraxit coram castrensi præcone Lutherano istius legionis; transmittamus enim, quod hic dici possit Parochus legionis, nequit tamen sic appellari absolutè, & simpliciter, sed tantùm secundùm quid, cùm sit adjunctus à Principe non pro legione integræ, sed solùm, in quantum eadem dimidiam partem est Lutherana: igitur tantùm, ut esset Parochus Lutheranorum, non autem Catholicorum: ergo dicere non possumus, Monolpium contraxisse coram Parocho suo proprio: Tridentinum autem vult, ut contrahatur coram Parocho proprio, non quomodocunque accepto, sed ut hoc fiat coram Parocho proprio ipsorum contrahentium, ut colligi potest ex cit. Sess. 24. c. 1. ubi de Denunciationibus agens expressè dicit: *antequam Matrimonium contrahatur, ter à proprio contrahentium Parocho, tribus continuis diebus festivis in Ecclesia inter Missarum solemnias publicè denunciatur, inter quos Matrimonium sit contrahendum*: ergo is quoque, coram quo contrahitur, proprius esse debet ipsorum contrahentium Parochus. Et sanè nemo facilè excusaret hominem Catholicum, qui in loco mixtæ Religionis, etiam ubi Catholici commune templum habent cum Lutheranis, præterito Catholico Parocho, contraheret coram præcone: proinde nec excusandus est noster Monolpium, quod, præterito

suo Castrensi Catholico contraxerit coram Præcone.

Neque excuso eundem, quod contraxerit in pago Acatholico, ubi Tridentinum non est receptum; nam etsi sustineri queat, validè ipsum sic contracturum fuisse coram præcone Lutherano, vel etiam sine hoc (ut in sequente casu videbimus) si extitisset in loco penitus Lutherano, & simul à Catholicis multùm remoto, ubi Parochus nostræ Religionis haberi nequit, neque adiri in loco vicino, non tamen excusatur, cùm expectare facillimè potuerit Catholicum suum Castrensem, intra unum, alterumve diem adfuturum, vel etiam eundem adire, non procul inde subsistentem; vel denique, cùm Legio ista transiret non procul Augustâ, ubi Sedes est Ordinarij, & aliquoties ab itinere subsisteret per unum, alterumve diem, non difficulter obtinere licentiam ab Episcopo potuit, ut, si probasset, aliam inhabilitatem non adesse, conjungeretur indeterminatè à quodam Parocho pagi, per quem deinceps essent transituri, quæ omnia cùm non fecerit, non vana habetur de ipso præsumptio, eum ob inhabilitatem jam ante rejectum à suo Curione Castrensi, alium quempiam Sacerdotem suæ obligationis vel inscium, vel minùs observantem voluisse fraudulenter inducere, & cùm videret, hunc suum dolum

dolum non procedere, arripuisse denique desperatum istud remedium, ut sine omni necessitate in pago hæretico conjungeretur à præcone, quod dum egit, locum utique habere debet axioma Juridicum: dolum & malitia nemini debet patrocinari. *c. Audivimus. De Collus. deteg.* Denique si ad peregrinorum privilegia quis appellare velit, quod nempe hi possint sese accommodare incolis locorum, in quibus commorantur, consequenter, potuerint sæpius memorati Sponsi contrahere coram præcone more indigenarum, facile deprehendet, quàm futile sit hoc refugium, tum ex ha-

æcenus dictis, & sensu Sacri Concilij, quod in his regionibus, ubi tam sine negotio Sacerdos Catholicus haberi potest, neutiquam permittit, ut coram ministro hæretico contrahatur, & absque Sacerdote proprio, tum argumenti inanitatem intelliget ex ijs, quæ diximus in casu præcedente de illis, qui, ut contrahant clandestinè, secedunt in locum, ubi Tridentinum receptum, aut promulgatum non est; quid verò sentiendum sit de conjugijs ipsorum Acatholicorum, quæ coram suo præcone contrahunt, sequens Casus docebit.

CASUS